

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
elektrooniliste kontaktandmete asjas nr. 2.1.-6/17/3

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Raiko Kaur
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	21.02.2017 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat	Kernu Metall OÜ aadress: Kohatu küla, Kernu vald, Harju maakond, 76304 e-posti aadress: rene@haagisekeskus.ee, info@haagisekeskus.ee
Adressaadi vastutav isik	Juhatuse liige Meelis Kaljumäe

RESOLUTSIOON: Korrakaitse seaduse § 28 lõike 1, elektroonilise side seaduse (ESS) § 133 lõike 4, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 40 lõike 1 ning § 33 lõike 2 punkti 3 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) lõpetada e-posti aadressi **tarmo@windrox.ee** kasutamine otseturustuspakkumiste saatmise eesmärgil, kuniks saatmiseks puudub õiguslik alus;
- 2) lõpetada kõigi teiste isikute (füüsiliste ja juriidiliste isikute) kontaktandmete, mis osas puudub õiguslik alus, töötlemine otseturustuslikul eesmärgil.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks: 06.03.2017.a.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 2 alusel:

iga ettekirjutuse punkti igakordsel rikkumisel sunniraha 1500 eurot.

Juhin tähelepanu, et sunniraha kohaldub igal järgneval korral, kui olete saanud

otseturustuspakkumise isikule ning ei suuda ära tõendada, et selleks oli õiguslik alus.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis registreeriti 20.12.2016 Windrox Grupp OÜ kaebus, mille kohaselt Kernu Metall OÜ saadab haagiste müügi pakkumisi e-posti aadressile tarmo@windrox.ee, mille kasutamine pakkumiste saatmiseks on keelatud. Keelu kättesaamine on väljaspool kahtlust, kuna Kernu Metall OÜ on 30.09.2016 e-posti aadressilt info@haagisekeskus.ee vastanud. Vastuses kaebajale kirjutati järgnevalt „*Lubati normaalset teenust, rohkem selliseid teenuseid ei kasuta*“. Sellele vaatamata on ettevõtte e-posti omaniku keeldu pakkumiste saatmiseks eiranud ja rikkumisega jätkanud. Seoses sellega, algatasin 26.01.2017 ESS § 133 lõike 4 ja § 133¹ ning IKS § 33 lõike 5 alusel järelevamenetluse.

Kernu Metall OÜ tegevuse peale on ka varasemalt esitatud kaebusi seoses elektrooniliste kontaktandmete kasutamisega otseturustuse teostamisel.

09.03.2016 saabunud kaebuse (2.1.-1/16/454) alusel tehti Kernu Metall OÜ-le 15.03.2016 ettepanek lõpetada konkreetsele isikule otseturustuspakkumiste saatmine. 12.04.2016 vastas Kernu Metall OÜ järgnevalt: „*Me oleme lõpetanud igasuguse koostöö seoses reklaami postitamisega*“.

30.09.2016 saabunud kaebuse (2.1.-1/16/1767) alusel tegin Kernu Metall OÜ-le mitmeid järelepärimisi seoses otseturustuspakkumiste saatmisega. 19.12.2016 saatis Kernu Metall OÜ kinnituse (edastas otseturustuspakkumiste vahendaja kirja), mille kohaselt on võimalik edaspidistest pakkumistest loobuda ning järgitakse ka otseturustuspakkumiste reegleid.

Windrox Grupp OÜ esitatud kaebuse lahendamisel tegin Kernu Metall OÜ-le 26.01.2017 järgnevad ettepanekud:

1. Lõpetada e-posti aadressile tarmo@windrox.ee kommertstedaannete saatmine, mille kohta palun saata inspeksioonile kinnitus.
2. Lõpetada kõigi isikute elektrooniliste kontaktandmete töötlemine kommertstedaannete saatmise eesmärgil, mille osas puudub õiguslik alus. Palun saata inspeksioonile kinnitus.
3. Muuta edaspidistest pakkumistest loobumise võimalus seadusele vastavaks, s.t. tasuta ja lihtsal viisil elektroonilise side võrgu kaudu teostatavaks ning edastage inspeksioonile selle võimaluse kirjeldus või näidisplilt.
4. Ühtlasi palun üle kontrollida kirjade lõpus olev võimalus edaspidistest kommertstedaannetest keeldumiseks. Edastage kinnitus, et loobumisvõimalus toimib.

Kernu Metall OÜ esitatud ettepanekute osas tagasiside andnud ei ole. Kirja saatsin 26.01.2017 äriregistris olevale e-posti aadressile rene@haagisekeskus.ee ning ka tähitud kirja aadressile Kohatu küla, 76304 Kernu vald. Sama ettepanek edastati ka Kernu Metall OÜ kodulehel toodud e-posti aadressile info@haagisekeskus.ee. Kernu Metall OÜ on tähitud kirja kätte saanud 01.02.2017.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Elektroonilise side seadus, infoühiskonna teenuse seadus ja isikuandmete kaitse seadus näevad ette reeglid elektrooniliste kontaktandmete kaudu pakkumiste tegemiseks.

Elektronilise otseturustuse mõistet seaduses defineeritud ei ole, kuid praktikas käsitletakse otseturustusena nii füüsilistele kui juriidilistele isikutele saadavaid pakkumisi mingi toote müügiga või teenuse osutamisega seoses. Enamjaolt on otseturustuse puhul tegemist kommertstedaannete saatmisega.

Infoühiskonna teenuse seaduse (edaspidi InfoTS) § 5 lõike 1 järgi on kommertstedaanne igat liiki teabe edastus, mis on kavandatud otseselt või kaudselt edendama teenuse osutaja nimel kaupade või teenuste pakkumist või tõstma teenuse osutaja mainet. Seega **igasugused reklaampakkumised, kus mingeid tooteid või teenuseid reklaamitakse, on sisuliselt kommertstedaanded**, sest selliste toodete reklaamimise eesmärgiks on edendada isiku kaupade või teenuste pakkumist.

Haagiste müügi pakkumiste tegemine on elektroonilise side seaduse mõttes otseturustuspakkumine. Äriregistri andmetel on Kernu Metall OÜ põhitegevusalaks haagiste, poolhaagiste ning konteinerite tootmine (EMTAK kood: 29202/EMTAK 2008). Seega on haagiste müügi pakkumus Kernu Metall OÜ majandustegevust edendav tegevus.

Füüsilisest isikust kliendi elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on lubatud üksnes kliendi **eelneval nõusolekul** (ESS § 103¹ lõige 1). Nõusolek peab vastama isikuandmete kaitse seaduse §-s 12 toodud nõuetele ning selle olemasolu tõendamise kohustus on isikul, kelle nimel otseturustust tehakse. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta.

Samuti peab olema isikule tagatud õigus igal ajal keelata teda käsitlevate kõikvõimalike andmete töötlemine otseturustuseks (IKS § 12 lõige 5).

Juriidilise isiku elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks **on lubatud** juhul, kui (ESS § 103¹ lõige 2):

- 1) kontaktandmete kasutamisel antakse iga kord selge ja arusaadav võimalus tasuta ja lihtsal viisil keelata oma kontaktandmete selline kasutamine;
- 2) isikul võimaldatakse oma õigust keeldumisele realiseerida elektroonilise side võrgu kaudu.

Elektroniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks **on keelatud**, kui:

- 1) isik on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise (ESS § 103¹ lg 4 punkt 5);
- 2) edastatud teave ei sisalda juhendit või teavet, mis võimaldab sideteenuse kasutajal, kliendil või ostjal oma õigust keeldumisele realiseerida (ESS § 103¹ lg 4 punkt 2).

E-posti aadresside puhul, mis otseselt või kaudselt viitavad füüsilisele isikule (nimi.nimi@ettevote.ee, myygijuht@ettevote.ee, jne) tuleb arvestada e-kirja saaja positsiooni juriidilise isiku juures ning otseturustatava kauba või teenuse olemust. See tähendab, et mitte alati ei ole e-posti aadressi nimi.nimi@ettevote.ee või myygijuht@ettevote.ee puhul tegemist juriidilise isiku kontaktandmetega, vaid teatud juhtudel võivad need olla ka füüsilise isiku kontaktandmeteks. Näiteks, kui äriühing tegeleb ehitusmaterjalide müügiga ning müügijuhi kontaktandmetele saadetakse kutse teatrifestivalile, siis on tegemist sõnumiga, mis on saadetud füüsilisele isikule, mille saatmine ilma aadressaadi eelneva nõusolekuta on keelatud. Kui isiku funktsioon äriühingus on seotud aga näiteks mingite konkreetsete toodete ostu või müügiga ning vastav isik omab nimetatud valdkonnas otsustuspädevust, siis võib tema tööga seotud toodete kohta talle pakkumisi saata. Sel juhul oleks niisuguse otseturustuse puhul tegemist olukorraga, kus tema kontaktandmeid tuleks pidada juriidilise isiku kontaktandmeteks.

E-posti aadress tarmo@windrox.ee on juriidilise isiku kontaktandmeteks. Nimetatud e-posti aadress kuulub ettevõtte prokuristile. Prokuura on volitus, mis annab ettevõtja esindajale (prokuristile) õiguse esindada ettevõtjat kõikide majandustegevusega seotud tehingute tegemisel (äriseadustik § 16 lõige 1), sh vajadusel haagiste ostmisel.

E-postiaadressidele haagiste müügi pakkumiste saatmisel tuleb järgida eelpoolkirjeldatud elektrooniliste kontaktandmete kasutamise reegleid. Juhul, kui otseturustuspakkumiste vahendaja ei suuda tagada otseturustuspakkumiste saatmisel seadusest tulenevaid nõudeid, tuleb sellise teenuse kasutamine lõpetada.

Kokkuvõtteks:

- eraisiku elektroonilistele kontaktandmetele võib otseturustuspakkumisi saata üksnes isiku eelneval nõusolekul. Selle olemasolu tõendamise kohustus on isikul, kelle nimel otseturustust tehakse.
- juriidilise isiku elektroonilistele kontaktandmetele otseturustuspakkumiste saatmisel tuleb anda igakordne võimalus edasistest pakkumistest loobumiseks.
- inimese nime sisaldavale juriidilise isiku elektronpostiaadressile võib otseturustuspakkumise ilma isiku eelneva nõusolekuta saata tingimusel, et pakkumise sisu on kohane ettevõtte tegevuse ning isiku positsiooniga ettevõttes.

/allkirjastatud digitaalselt/

Raiko Kaur
vaneminspektor
peadirektori volitusel